

Bude o čem psát

Milé čtenářky, vážení čtenáři, čtete-li tyto řádky, máte před sebou již 120. číslo časopisu Beton TKS, které je zároveň šestým a posledním číslem jubilejního 20. ročníku. S trochou nostalgie se ohlížím za těmi dvaceti léty, u kterých jsem mohl být od samého začátku jako člen redakční rady. Její složení se během let samozřejmě různě měnilo. Avšak od prvního vydaného čísla jsem mohl nepřetržitě až dosud spolupracovat s dalšími členy redakční rady, kterými jsou Jan Gemrich, Petr Hájek (předseda), Leonard Hobst (místopředseda), Milada Mazurová, Michal Števula a Jan L. Vítek, čehož si nesmírně vážím. Projdu-li si v duchu těch dvacet let, musím konstatovat, že ač je časopis již tak trochu symbolem tradice a trvalé hodnoty, přesto se dynamicky vyvíjel jak obsahem, tak formou, chcete-li vzhledem. Právě končící dvacátý ročník je toho nejlepším důkazem.

Dále jsem si položil otázku, jak je možné neustále psát o materiálu složeného z pojiva, kameniva a vody, jehož vznik my betonáři rádi klademe do doby před naším letopočtem (opus caementum) či se odkazujeme na konstrukci kupole historicky nejznámější stavby Pantheonu v Římě. Základy moderní koncepce betonu jako hmoty položil svým patentem na výrobu portlandského cementu Joseph Aspdin v roce 1824, tedy téměř před 200 lety, a koncepci železobetonu pak vymyslel „geniální“ zahradník Joseph Monier, který si patentoval spojení betonu s drátěným pojivem za účelem výroby květníků již v roce 1867.

Beton se stal neodmyslitelnou součástí všech staveb od základů až po střechu a stavebnictví se bez něj prakticky neobejde. Ve světle těchto skutečností by se nám mohlo snadno zdát, že beton nepotřebuje nějaký zvláštní vývoj a že mu k existenci stačí prostá jeho podstata. Opak je však pravdou. Beton prodělal, prodělává a jak pozorujeme i nadále bude prodělávat inovativní rozvoj a bude nabízet nejen stavařům, ale i celé společnosti nové příležitosti.

Listujeme-li stránkami dvaceti ročníků, narazíme již v prvním čísle na jednu z prvních realizací tehdejší novinky – samozhutnitelného betonu –, umožněné nástupem nových typů přísad. Dnes je použití samozhutnitelného betonu již naprosto běžnou rutinní záležitostí. Dalším příkladem budiž UHPC (Ultra-High-Performance Concrete). První teoretické zmínky o něm se v časopise objevily již v roce 2003. Nicméně přes laboratorní testy, studie, modely či dílčí drobné realizace dospěl tento materiál ke skutečné realizaci v ČR výstavbou lávky přes Labe v Čelákovících v roce 2014. Tato mimořádně inovativní stavba z UHPC získala i významná mezinárodní ocenění. Dnes je tento materiál vysoce perspektivní i s ohledem na stále rostoucí požadavek na udržitelný rozvoj, protože vede k subtilním konstrukcím, které jsou materiálově méně náročné.

Technický a technologický vývoj 3D tisku šel dlouhou dobu zdánlivě mimo beton. Vždyť koho by napadlo tisknout něco z hmoty složení tak rozmanitého, jaké beton bezesporu má, a vlastností tak kolísavých a závislých na vstupním materiálu a okolním prostředí. A hle, již letos čeští vývojáři zhotovili a představili první vytištěnou konstrukci v České republice s názvem Prvok. Do budoucna stojí před betonem další výzvy. Musí nabídnout řešení a konkrétní užití v systému udržitelného stavění a cirkulační ekonomiky. Může při tom využít nové typy vstupních surovin a poskytnout nové materiálové charakteristiky. Nepřehlédnutelnou možností je využití recyklovaných surovin vzniklých demolicí, drcením a tříděním materiálu již nepoužívaných staveb a konstrukcí.

Beton má jistě vysoký inovační potenciál. Z pohledu časopisu lze tedy prostě konstatovat, že bude o čem psát. Jsme tomu rádi a zároveň si uvědomujeme, že i před časopisem Beton TKS stojí nové výzvy. V příštím roce, kdy začneme psát třetí dekádu historie časopisu, i my přistoupíme k dalším inovacím, nejen vzhledovým. Budeme reflektovat vývoj forem a způsobů moderní komunikace. Při zachování písemné formy časopisu připravujeme novou podobu webových stránek a další komunikační kanály, poskytující vyšší komfort čtenářům v souladu s požadavky doby.

Na závěr si dovoluji popřát Vám, čtenářům i autorům, klidné Vánoce a stejně jako časopisu úspěšné vykročení do roku příštího, abychom společně ještě dlouhá desetiletí otevírali jeho nová čísla.

Vladimír Veselý
jedenatel časopisu Beton TKS